

**ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ**

**Χαιρετισμός της Υπουργού Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας
στην Εκδήλωση του Λυκείου Παλουριώτισσας «Ένα πράσινο μολύβι γράφει
ιστορία....»**

Τρίτη, 11 Φεβρουαρίου 2025, 9:30 π.μ., Λύκειο Παλουριώτισσας

Με ιδιαίτερη συγκίνηση και χαρά βρίσκομαι σήμερα εδώ, στο Λύκειο Παλουριώτισσας, στην εκδήλωση που διοργανώνει η εκπαιδευτική και μαθητική του κοινότητα σε συνεργασία με τις Σελίδες Ιστορικής Μνήμης και Αναπαράστασης (Σ.Ι.Μ.Α.). Μία εκδήλωση στο πλαίσιο της οποίας θα έχουμε τη δυνατότητα να γίνουμε κοινωνοί της ενεργού συμμετοχής του Λυκείου Παλουριώτισσας στα γεγονότα της ιστορικής περιόδου 1963-1974 στο νησί μας.

Η ίδρυση του Λυκείου Παλουριώτισσας, ενός από τα πιο λαμπρά ιστορικά εκπαιδευτήρια του νησιού μας, το 1961, συνέπιπτε σχεδόν χρονικά με την ίδρυση του νεοσύστατου κυπριακού κράτους και αποσκοπούσε να προσφέρει το πολύτιμο αγαθό της γνώσης σε χιλιάδες μαθήτριες, που διψούσαν για μάθηση και πρόοδο. Το νεοϊδρυθέν σχολείο, που λειτούργησε ως ανεξάρτητο Εξατάξιο Γυμνάσιο με την επωνυμία Παγκύπριον Γυμνάσιο Θηλέων Παλουριωτίσσης, είχε ως όραμα την πρόοδο των μαθητριών του. Η δημιουργία και η λειτουργία του σχολείου αναπτέρωσαν τις ελπίδες και συνάσπισαν όλες εκείνες τις δυνάμεις, που αγωνίζονταν και προσέβλεπαν σε ένα φωτεινότερο μέλλον.

Δύο χρόνια αργότερα, οι διακοινοτικές ταραχές του 1963, έπληξαν το σχολείο λόγω της ακριτικής του θέσης. Εκπαιδευτικοί και μαθήτριες, με θάρρος και δύναμη ψυχής, βοήθησαν τους στρατιώτες στην οχύρωση του σχολείου, μετατρέποντας αίθουσες διδασκαλίας σε οχυρά και πολεμίστρες, αποκρούοντας έτσι την τουρκική ανταρσία και διαφυλάσσοντας την περιοχή από τις επεκτατικές βλέψεις των Τούρκων. Είναι χαρακτηριστικό το γεγονός ότι δίνοντας τον δικό τους αγώνα για μάθηση και κατάκτηση της γνώσης, εκπαιδευτικοί και μαθήτριες παρά την παρουσία πολλές φορές ένοπλων στρατιωτών, συνέχιζαν με αυταπάρνηση τα μαθήματα στις τάξεις με κίνδυνο της ζωής τους.

Λίγο αργότερα, ο τότε διοικητής των βρετανικών δυνάμεων στην Κύπρο, στρατηγός Γιανγκ, χρησιμοποιώντας ένα πράσινο μολύβι χάραξε στον χάρτη μια γραμμή χωρίζοντας στα δυο τη Λευκωσία. Η φύλαξη της ανατέθηκε αρχικά στους τελευταίους Άγγλους στρατιώτες, που δεν είχαν

αποχωρίσει ακόμη από την Κύπρο, και τον Μάρτιο του 1964 στην Ειρηνευτική Δύναμη των Ηνωμένων Εθνών. Σκοπός και των δύο ήταν να αποτρέψουν κλιμάκωση της έντασης μεταξύ Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων. Δέκα χρόνια μετά η Πράσινη Γραμμή έμελλε να καθορίσει την ιστορία της ταλαίπωρης Κύπρου. Αμέσως μετά την τουρκική εισβολή στη Μεγαλόνησο στις 20 Ιουλίου 1974 άρχισε η επέκτασή της. Η Πράσινη Γραμμή, που η επίσημη ονομασία της σήμερα είναι «Παρεμβαλλόμενη γραμμή του Ο.Η.Ε. στην Κύπρο», δεν χώριζε πια μόνο τη Λευκωσία στα δυο αλλά ολόκληρο το νησί.

Η βάρβαρη τουρκική εισβολή σημάδεψε καταλυτικά και την ιστορία του σχολείου, αφού αυτό βρέθηκε σε μια από τις πιο επικίνδυνες ζώνες της Λευκωσίας. Το ακριτικό σχολείο, ευρισκόμενο πολύ κοντά στα τουρκικά φυλάκια της πράσινης γραμμής, έγινε επανειλημμένα στόχος εχθρικών επιθέσεων. Μετατράπηκε πάλι σε φυλάκιο της Εθνικής Φρουράς και δέχτηκε εντονότερα τα εχθρικά πυρά. Ο κίνδυνος κατάληψης και λεηλασίας του ήταν μεγάλος και οι κάτοικοι της περιοχής εξαιτίας του φόβου εγκατέλειπαν σπίτια και περιουσίες. Έτσι, το σχολείο υποχρεώθηκε να λειτουργήσει την επόμενη σχολική χρονιά 1974-75 ως απογευματινό σχολείο στο Παγκύπριον Γυμνάσιον, αφού ο κίνδυνος για επάνοδο στο οικείο διδακτήριο ήταν μεγάλος. Τη σχολική, όμως, χρονιά 1975-76 η τότε Διευθύντρια του σχολείου, Μάγδα Κιτρομηλίδου, επωμίσθηκε το βαρύ χρέος της επαναλειτουργίας του σχολείου στον χώρο του. Η μεγάλη αγάπη των μαθητριών για το σχολείο τους, τις οδήγησε να συρρέουν από όλα τα μέρη, που τις έριξε η προσφυγιά, για να εγγραφούν και να φοιτήσουν ξανά στο αγαπημένο τους εκπαιδευτήριο τα δύσκολα εκείνα χρόνια.

Στο πλαίσιο αυτό, το 1975-76 το σχολείο λειτούργησε στις δικές του κτηριακές εγκαταστάσεις. Η Διευθύντρια, το διδακτικό προσωπικό και οι μαθήτριες πίστευαν ακράδαντα πως η επιστροφή στο σχολείο τους θα ήταν μια μορφή αντίστασης στα επεκτατικά σχέδια των κατακτητών. Η επαναλειτουργία, παρά το μεγάλο πλήγμα που υπέστη, έστω και ενός μόνο μέρους του κτηρίου και με ένα μεγάλο κομμάτι του στη νεκρή ζώνη, ήταν ένα σημαντικό γεγονός και ταυτόχρονα συμβολικό, ένα προοίμιο επιστροφής στην κατεχόμενη γη μας. Χαρακτηριστικά τα λόγια της Διευθύντριας κ. Μάγδας Κιτρομηλίδου προς τις μαθήτριες στην εναρκτήρια ομιλία της εκείνη τη χρονιά: «Φροντίστε να τάξετε τον εαυτό σας στην υπηρεσία του πιο υψηλού στόχου της ανθρώπινης ζωής, που αποβλέπει στη μόρφωση και στη διάπλαση του ανώτερου ανθρώπου. Γιατί τέτοιους ανθρώπους χρειάζεται ο τόπος μας, για να ανακύψει από τα δεινά, όπου τον έχουν βυθίσει η σκληρότητα, η ασυνειδησία, η ανευθυνότητα, η συμφεροντολογία».

Για περισσότερα από εξήντα χρόνια το Λύκειο Παλουριώτισσας ακουμπώντας στην πράσινη γραμμή, συνεχίζει τη λειτουργία του μέχρι σήμερα, χωρίς να πτοείται από τους στρατιώτες του Απίλα. Διαδραματίζοντας έναν καίριο μορφωτικό και εκπαιδευτικό ρόλο, προάγει την εκπαίδευση στον τόπο μας και διαφυλάττει την εθνική, την ιστορική και την πολιτιστική μας ταυτότητα.

Ως Υπουργείο Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας θέτουμε πρώτηστη έγνοια και μέλημά μας να διαφυλάξουμε τη συνέχιση και αναβάθμιση της προσφοράς του Λυκείου Παλουριώτισσας, ως σχολείου Μέσης Εκπαίδευσης. Θέλω να σημειώσω ότι ήδη έχουν ικανοποιηθεί προτάσεις που τέθηκαν ενώπιον μας σχετικές με τις ανάγκες της εκπαιδευτικής και της μαθητικής κοινότητας, ενώ βρισκόμαστε σε άμεση συνεννόηση με τη διεύθυνση και όλους τους εμπλεκόμενους και αρμόδιους φορείς για την υλοποίηση άλλων σχεδιασμών μας που θα αυξήσουν τη λειτουργικότητα και αποτελεσματικότητα του σχολείου.

Εκείνο που θέλω να υπογραμμίσω είναι ότι πρωταρχικός στόχος μας είναι η δημιουργία ενός ασφαλούς, σύγχρονου και λειτουργικού περιβάλλοντος μάθησης σε όλα τα σχολεία μας, για να είναι ο χρόνος παραμονής των μαθητών και μαθητριών μας στο σχολείο δημιουργικός, παραγωγικός αλλά και ευχάριστος. Μέσα σε αυτά τα πλαίσια παραμένουμε προσηλωμένοι στην υλοποίηση της συνεκτικής πολιτικής, που υιοθετεί η Κυβέρνηση για την Παιδεία.

Οι νέοι και οι νέες μας, αποτελούν τη συνέχεια του λαού μας, είναι η ελπίδα και το μέλλον του τόπου μας. Αυτοί θα οδηγήσουν την πατρίδα μας στην πρόοδο και την ευημερία, για αυτό μαζί με τους και τις εκπαιδευτικούς μας, επιδιώκουμε να δώσουμε στα παιδιά τα απαραίτητα εχέγγυα για να εξελίξουν την προσωπικότητά τους και να αντιμετωπίσουν με επάρκεια τις πολλαπλές προκλήσεις της σύγχρονης εποχής.

Το κυριότερο όλων είναι ότι η νέα γενιά είναι αυτή που θα συνεχίσει τον αγώνα για την απελευθέρωση της πατρίδας μας. Για αυτό και εμείς οφείλουμε να τους ενσταλάξουμε την πίστη, την επιμονή και την ανυποχώρητη θέληση όσον αφορά στην εξεύρεση μιας λειτουργικής, βιώσιμης, δίκαιης λύσης για το κυπριακό μας πρόβλημα. Μέσα από τους σχεδιασμούς που υιοθετούμε ως Υπουργείο Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας, έχουμε ως στόχο τα παιδιά μας να έρθουν σε επαφή με ιστορικά γεγονότα προκειμένου να κατανοήσουν τη σημασία και την αξία της ιστορικής μας ταυτότητας, των ελληνοχριστιανικών ιδεωδών, των αρχών, της γλώσσας και του πολιτισμού που μας χαρακτηρίζουν ως λαό και να εργάζονται για την διαφύλαξη και την περιφρούρησή τους.

Εξίσου, μέσα από τις δράσεις που εφαρμόζουμε, επιδιώκουμε να γνωρίσουν τις ευρύτερες πτυχές του πραξικοπήματος και της τουρκικής εισβολής και τις συνέπειες της συνεχιζόμενης κατοχής της πατρίδας μας, καθώς επίσης να αναδειχθούν οι επί σειρά αγώνες του ελληνισμού για ελευθερία, ο ξεριζωμός, η προσφυγιά και η επιβίωση του Ελληνισμού στο πέρασμα των αιώνων.

Θέλω να τονίσω τη μεγάλη συγκίνηση που νιώθουμε, τόσο για τη μεγάλη συμμετοχή μαθητών και μαθητριών στις δράσεις αυτές αλλά και για την αγάπη που εκδηλώνουν για την Κύπρο μας

και τα κατεχόμενα μέρη μας. Μία διαπίστωση που μας γεμίζει με αισιοδοξία για τη θέληση και την ισχυρή βούληση που τους διακρίνει να ενισχύσουν με τις δικές τους δυνάμεις, τις προσπάθειες που καταβάλλονται σε πολιτειακό επίπεδο για την ειρηνική επίλυση του κυπριακού ζητήματος, καθώς επίσης για την πρόοδο και την ευημερία της τοπικής και της διεθνούς κοινωνίας.

Είναι η ίδια συγκίνηση που νιώθουμε και σήμερα έχοντας την ευκαιρία να παρακολουθήσουμε τη σημερινή εκδήλωση. Θέλω να συγχαρώ θερμά τη διεύθυνση, τους και τις εκπαιδευτικούς, το υπόλοιπο προσωπικό του σχολείου για το έργο που επιτελούν, παραμένοντας προσηλωμένοι στην προαγωγή της παιδείας μας και την προσφορά στην πατρίδα μας.

Εξίσου, θέλω να επαινέσω τις Σελίδες Ιστορικής Μνήμης και Αναπαράστασης, τον Πρόεδρο και τα μέλη τους για την άξια συγχαρητηρίων δραστηριοποίηση που έχουν αναλάβει, η οποία συμβάλλει στη διατήρηση της ιστορικής μας μνήμης και συνείδησης.

Αγαπητά μου παιδιά, αγαπητές και αγαπητοί εκπαιδευτικοί,

Ιδιαίτερα εσείς, που έχετε το προνόμιο να υπηρετείτε και να φοιτάτε σε αυτό το σχολείο που φέρει βαρύ ιστορικό φορτίο, δικαίως νιώθετε περήφανοι. Αυτή η ιστορία πρέπει να καθοδηγεί τα δικά σας βήματα προσφοράς προς τον τόπο μας. Η πρωτοβουλία που αναλάβατε, ανακαλεί μνήμες του παρελθόντος και καθοριστικές στιγμές της πορείας του σχολείου και του τόπου μας ως δίδαγμα για την πορεία μας προς το μέλλον.

Μια πορεία που οφείλουμε να χαράξουμε με ενότητα και ομοψυχία, προκειμένου να μπορέσουμε να επιτελέσουμε το χρέος μας απέναντι στους ανθρώπους που έχουν συνδέσει άρρηκτα την ψυχή και τη ζωή τους με τους αγώνες για τη διαφύλαξη της εθνικής μας αξιοπρέπειας. Μόνο έτσι θα τιμήσουμε και θα δικαιώσουμε το δικό τους όραμα και παρακαταθήκη, για ελεύθερες και ευημερούσες πατρίδες.